

[Pürschel.]

er gjort Rede for, at en Afhøring af Værge-
raadet aldrig kan træde i Stedet for en Af-
høring ved Retten, og gjort Rede for, at
Bestemmelsen om, at man, naar det drejer
sig om et Vidne under 15 Aar, skal vise
Hensynsfuldhed over dem, virkelig er meget
uheldig, for det skal man altid gøre uden
Hensyn til, om de paagældende er over eller
under 15 Aar, og at Bestemmelsen om, at
man kan sætte Retten udenfor Rettens
Sæde, og at Politiet kan foretage Afhø-
ringer udenfor, ogsaa er ganske overflødige
og delvis misvisende.

Jeg skal nu nævne Ændringsforslag Nr.
43, der drejer sig om Forhøjelse af Vidne-
godtgørelsen i alle Sager; det stilles af de so-
cialdemokratiske og radikale Udvalgsmed-
lemmer sammen med det ærede Medlem Hr.
Axel Møller og gaar ud paa at forhøje Vidne-
godtgørelsen fra 1 til 2 Kr. o. s. v. Jeg tror,
at disse Forhøjelser ikke spiller nogen nævne-
værdig Rolle for det paagældende Vidne,
der møder. I al Almindelighed slaar de jo
en stor Latter op, naar man siger til dem,
at de kan faa 2 Kr. eller 4 Kr., en Latter med
en lidt bitter Klang. Men det er jo nu en
Gang saadan, at der her er Tale om et
borgerligt Ombud, og at forhøje Godtgørel-
sen vilde medføre ganske betydelige Ud-
giftsforøgelser. Jeg maa derfor fraraade
dette Forslag, idet jeg ogsaa om det maa
sige, at jeg forstaar særdeles vel, at man
ønsker at give Vidnerne en noget bedre
Godtgørelse, men jeg tror ikke, at Formaalet
er naaet, og jeg tror, som sagt, at det, der
naas, ikke staar i Forhold til Bekostningen.

Jeg kommer dernæst til Ændringsforslag
Nr. 52, stillet af de ærede Medlemmer Fru
Mathilde Hauschultz og Hr. C. C. Heilesen og
af mig, hvorefter vi indstiller, at den i Lov-
forslaget optagne Regel om, at Underrets-
dommere af egen Drift, altsaa uden Par-
ternes Ønske og endda mod deres Villie,
skal kunne tilkalde begge Parter paa Sagens
første Tægtedag, skal udgaa. Dette Forslag
har i Udvalget givet Anledning til megen
Debat. Jeg gør opmærksom paa, at det er
fraraadet af Sagførerraadet og af Retspleje-
udvalget — henholdsvis i Bilag 2 og Bilag 6,
Underbilag, Punkt 11. Baade Sagfører-
raadet og Retsplejeudvalget har gjort gæl-
dende, at det er et Brud paa Princippet om
Parternes Raadighed over Sagen, og Rets-
plejeudvalget gør med megen Styrke gæl-
dende, at der ikke er knyttet nogen Virk-
ning til dette, at en Part efter at være til-
sagt udebliver, og at Regler, til hvis Over-
trædelse der ikke er eller kan være knyttet
retlige Virkninger, ikke er heldige. Til For-

del for Bestemmelsen kan der imidlertid
anføres en særdeles vigtig og værdifuld
Betragtning, som ingen, der har haft med
Retspleje at gøre, vil vove at underkende,
den nemlig, at det kan være af den aller-
største Værdi at have Parterne til Stede til
Sagens Oplysning. Man maa blot overveje,
om dette Hensyn er saa stærkt, at det kan
føre til et Brud paa det Princip, som dog
er det, der ligger til Grund for al civil
Retspleje her i Landet, at Parterne har
Raadighed over Sagen, ogsaa Raadighed
over de Bevismidler, som de ønsker at
bringe ind i Sagen. Dette Princip og denne
Betragtning har altsaa ført dette Mindretal
til at foreslaa, at man skulde lade denne
Bestemmelse helt udgaa. Subsidiært har
Mindretallet sluttet sig til Udvalgets Flertal,
som — det er Ændringsforslag Nr. 53 —
foreslaar at begrænse Adgangen til at til-
kalde Parterne til de Tilfælde, hvor Retten
skønner, at Partens Forklaring vil være
af særlig Betydning i den paagældende
Sag. Derved afbødes naturligvis i nogen
Grad de uheldige Virkninger, som Regelen
ellers kunde faa, men Brudet paa Princip-
pet bliver tilbage, og det er efter min Mening
en uheldig Ting.

Deretter kommer jeg til Ændringsfor-
slagene Nr. 54 og 55, der begge er stillet
af det samme Flertal, nemlig de social-
demokratiske og det radikale Medlem med
Tilslutning af det ærede Medlem Hr.
Axel Møller. I Lovforslaget er der fore-
slaet en Bestemmelse om, at Udgifterne
til Højesteretsekstrakterne skal bæres af
Parterne, medens Ændringsforslag Nr. 54
gaar ud paa, at man skal blive ved den
gamle Ordning, hvorefter disse Udgifter
bæres af det offentlige. Det andet Æn-
dringsforslag, Nr. 55, gaar ud paa, at
Retten, naar særlige Omstændigheder taler
derfor, kan bestemme, at Udgifterne ved
Mangfoldiggørelsen skal bæres af den paa-
gældende Part. Naar de øvrige Udvals-
medlemmer og Ministeren er gaaet imod
disse to Forslag og fastholder Lovforslagets
Bestemmelser, er det ud fra den Betragt-
ning, at det nu en Gang har en vis Betyd-
ning, at Adgangen til at faa disse Ekstrakter
trykt begrænses. Naar Trykning kan ske
paa en andens Regning, er man jo altid
tilbøjelig til at være lidt flottere, end naar
man selv skal betale; det, tror jeg, er en
Betragtning, hvis Rigtighed man ikke skal
underkende.

Derefter kommer jeg til Ændringsfor-
slag Nr. 67. Det foreslaas i Lovforslagets
§ 66 at udvide den Adgang, der var til
efter en Panteobligation uden Lovmaal og